

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr K. SCHILDER, Kampen.

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr H. Bergema, Karoeni; Dr F. A. den Boeft, Rotterdam; Dr E. T. v. d. Born, Heemstede; Mr A. Bouman, Rotterdam; Ir B. ter Brugge, Almelo; Dr K. J. Cremer, Kampen; Mevr. W. Cremer—de Vries, Kampen; Dr R. J. Dam, Kampen; Dr A. C. Drogendijk, Dordrecht; Dr D. v. Dijk, Groningen; Drs D. J. Galle, Kampen; Mevr. G. Gilhuis—Smitskamp, Mijrecht; Dr J. H. Hagenbeek, Zwolle; Dr J. van Herksen, Ermelo; Dr B. Holwerda, Amersfoort; A. Janse, Bugekerke; Dr P. Jasperse, Leiden; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr J. L. Koolen, Vreeland; Dr E. D. Kraan, Vlaardingen; A. Kuiper, Utrecht; Dr J. v. d. Linden, Poerworedjo; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Mevr. C. E. Th. Luijkemaar Francken-Schreuder, Rotterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr H. Mulder, Deventer; Dr A. Ringnalda, Ermelo; P. J. Risseuw, 's-Gravenhage; C. Rijnsdorp, Rotterdam; A. Schilder, 's-Gravenhage; Dr G. K. Schoep, 's-Gravenhage; Dr R. Schippers, Wanswerd; Dr J. Smelik, 's-Gravenhage; Dr H. Smilde, Groningen; Drs H. Smitskamp, 's-Gravenhage; Dr N. Streefkerk, Wollega; D. Stroo, Bussum; J. Strikwerda, Zeist; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia Pa.; Dr C. Veenhof, Haarlem; Drs M. B. v. 't Veer, Groningen; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr M. Vreugdenhil, Meliskerke; Dr F. de Vries, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr H. J. Westerink, Leiden; Dr D. K. Wiselenga, Capelle a. d. IJssel; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage; Dr S. U. Zuidema, Solo.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan:
Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 101, Kampen.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., Goes.
Telefoon No. 58. — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f 2.50 per halfjaar bij voornitbetaling.
Voor 't Buitenland f 7.50 en voor Ned-Indië f 6.— per jaar.
Advertentiën: 25 ct. per regel. — Losse nummers f 0.15.

INHOUD: Hoofdartikel: Een waarheidsvraag ook nu nog. I. — Uit de Schrift: De crisis voor den priester naar de ordening van Aäron, Joh. 7:37. — Kerkelijk leven: Nog eens de quaestie Drachten. De kerken in Synode samengaan. V. De E. van Halsema over Prof. Dr K. Schilder. Hulp opleiding predikant Argentinië. De Grootte Catechismus van Zacharias Ursinus, XXIII. — Literatuur en kunst: Van speler tot speelman. — Even parkeer: Zijn uw vernieuwingen in orde? — Uit het pol. en soc. leven: De noodzakelijkheid van de Christelijke technici voor militairen. — Uit de historie: Berherstel, II. — Het boek van de week: Strijd om den Doop. — Opvoeding en onderwijs: Principiële obstakels. — Perschoon. — Kerknieuws.

HOOFDARTIKEL

Een waarheidsvraag ook nu nog.

I.

Er is reden voor, God te danken, dat in de dagen, waarin wij leven, naar alle zijden de waarheidsvraag zich naar voren dringt.

Dat beteekent ook wel strijd naar vele fronten, maar geeft het onnoemelijk groote voordeel, dat wij steeds meer verlost worden van de ondermijnende werking van het relativisme.

Het relativisme is dan de leer, dat er op het gebied der kennis geen volstrekt geldige kennis is, zoodat alle kennis relatief geacht moet worden. Wat wil zeggen, dat er dus geen volstrekt geldende waarheid is.

Men heeft het relativisme een gemakkelijke wereld- en levensbeschouwing genoemd. Maar al is het inderdaad zoo, dat zij den mensch ontslaat van de spanning, die het zoeken en de kennis der waarheid in zijn leven brengen, in de praktijk van het leven blijkt het toch, dat het laveeren tusschen ja en neen zijn groote bezwaren meebrengt en telkens voor allerlei moeilijkheden plaatst.

Aan het relativisme moge dweezucht vreemd zijn, daartegenover staat, dat het een slapheid en onbeslistheid in de levenshouding aanbrengt, die een diep besef van onveiligheid en onzekerheid geven. Bij het relativisme als bewuste levenshouding behooren Pillatusnaturen en gevolgen, die het rechtsgewoel krenken, de gewetens bezwaren en den mensch in onrust en onvrede met zich zelf achterlaten.

Het relativisme heeft reeds onnoemelijk veel schade gedaan. Het heeft objectief en subjectief de vastigheden weggenomen, en is oorzaak geworden, dat de menschen zich ten slotte hebben gewend aan beschouwingen en constructies van het leven met een willekeurigen grondslag.

Het relativisme is het standpunt van den mensch als maat van alle dingen.

Elk idealisme, iedere ideaalvorming kan in verband met den nood der menschen tot een grondslag worden verhard en zoo ontstaan dan structuren in de menschelijke samenleving, die voor een tijd velen kunnen bevredigen, maar die op den duur toch zullen blijken illusies geweest te zijn.

Het verlangen naar de kennis der waarheid blijft in den mensch werken en dat verlangen is in zijn diepste wezen een heimwee naar God. De mensch van nature, hoe hoogmoedig hij ook moge zijn, gevoelt ten slotte wel, dat hij geen fundament heeft in zich zelf en gedragen moet worden en ook wordt door een eeuwigen grond. Hij vindt naar het bekende woord van Augustinus geen rust, voordat hij die in God heeft gevonden.

Het relativisme is een beschouwing, die zich zelf opheft, en waarbij het hart van den mensch uiteindelijk niet rusten kan.

Het moge gemakkelijk zijn en telkens weer

grootte verdraagzaamheid toonen, het is ook de opheffing van alle waarheid en elke geestelijke waarde, het maakt alles gelijk. Het relativeert alles. Het kent geen ja en neen, geen waar en vals, geen goed en kwaad, geen geloof en afval, geen stof en geest, geen God en wereld. Het maakt alle godsdiensten tot gevallen van het godsdienstige verschijnsel onder de menschen. Het ontleent aan het christendom zijn volstrekt karakter. Het ziet nergens grenzen en geeft ten slotte alle leven aan den dood prijs.

Er is daarom reden om er verheugd over te zijn, dat de waarheidsvraag weer meer kracht krijgt, omdat het uit een lethargische houding den mensch overbrengt in die van een levendige belangstelling voor de groote levensvragen.

Zonder er ons ook maar een oogenblik op te willen verheffen, mogen wij, die in oprechtheid de gereformeerde waarheid liefhebben, getuigen, dat wij steeds op de bres hebben gestaan voor de waarheid.

Voor de waarheid Gods, die Hij ons in Zijn Woord heeft geopenbaard en die in Christus vleesch geworden is.

Gemakkelijk hebben zij het niet, die voor de waarheid strijden, omdat zij immer paraat moeten zijn en herhaaldelijk ervaren te kort geschoten te zijn in waakzaamheid, wat hun dan tot schuld wordt. Maar zij dragen de eere weg, dat zij in dienst staan van den Koning der waarheid, die van zich zelf zegt, dat hij de waarheid is. Zij willen niet roemen in zich zelf, omdat zij het ontvangen hebben en altijd noodig hebben getrouw gemaakt te worden. Maar zij weten het ook, dat zij niet anders kunnen. De waarheid, door het geloof gekend, wenkt hen. Zij is hun poolster. Zij geeft hun de richting aan voor hun denken en leven en zij kunnen niet anders dan zich in die richting voort te bewegen.

Zij kunnen niet anders, wat het hun ook kost.

Zij zijn er zich van bewust, dat er geen grotere verantwoordelijkheid is dan in het bezit te zijn van de kennis der waarheid en zij aanvaarden het de taak te hebben aan alle menschen klaar en duidelijk te maken, dat de waarheid alleen den mensch vrij maken kan.

Aan alle menschen.

Dus ook aan die menschen, die met hen den naam van Christenen dragen, doch omtrent vitale stukken van den weg der waarheid van andere gedachten zijn dan zij.

Daarom hebben wij ons front naar vele zijden te keeren.

Zeker wel allereerst naar die zijde, waar de ontkennende der waarheid Gods in Christus zulke ontzettende verwoestingen aanricht.

Maar toch ook naar de zijde van de christenen, die naar onze rotsvaste overtuiging de waarheid niet recht kennen, die aan haar te kort doen en die daardoor ook aan die menschen niet geven, wat zij wel zouden doen, wanneer zij de waarheid recht kenden.

Dus ook naar de zijde van het Rooms-Katholicisme.

Wij en de roomsche christenen worden door de waarheidsvraag ook nu nog van elkander gescheiden gehouden.

In zekeren zin is het zoo, dat wij ook door de waarheidsvraag aan elkaar gebonden zijn. Doch dit kan het feit niet wegnemen, dat er belangrijke stukken in de leer der waarheid zijn, over welke wij met Rome nog steeds hetzelfde verschil hebben, als we het hadden in de dagen van de Hervorming en vlak daarna.

Het is niet juist als het wordt voorgesteld alsof in de verwarrende dagen van de Reformatie inderdaad veel verschil openbaar geworden is tusschen de roomsche christenen en hen, die Luther en Calvijn zijn gevolgd, maar dat dit nu in den grond zoo niet meer is.

Wat is een Synode?

Immers niet de toevallige bepaling van deze of gene Synodale Kerken-ordening, maar het wezen der zaak moet bezien wat vorm een Synode hebben kan, en wat vorm ze bij voorkeur hebben moet.

Wat nu is hier het wezen der zaak?

Natuurlijk dat er een Synode zij. Een Synode nu is een samkomst, een aanvergadering, een bijeenvoeging, een gezamenlijk optreden van de vele kerken in één zelfde bijeenkomst.

Synode beteekent niet anders dan bijeenkomst, en moet steeds, in het bijeenkomen der kerken haar hoofdgedachte vinden.

Hieruit volgt dat de idee der Synode dan het rijkst, dan het compleetst verwerkelijkt zou worden, indien alle kerken die tot een zelfde kerkverband behooren, in één zelfde plaats vergaderen konden, zoo al niet in haar leden, dan toch in haar ambtsdragers....

Zelfs dient de vraag ernstig onder de oogen te worden gezien, of ook samkomsten in een General Assembly, d. i. door afvaardiging uit elke kerk, of ten minste uit elke classis, niet ten slotte eisch des tijds zullen blijven.

Dr A. KUYPER.

„De Hervorming“, No. 1061 en 1063; 13 en 27 Febr. 1898.

In die voorstelling werkt ook een zeker relativisme inzake de waarheid der Schrift, die is de waarheid Gods. En we behooren alle relativisme te vermijden.

Dat is geen bewijs van onverdraagzaamheid, maar een gevolg van de liefde voor de waarheid, die zich uitstrekt tot alle menschen van wie wij in ons hart overtuigd zijn, dat hun de glans der reddende waarheid niet beschijnt.

Ook mag het beschouwd worden als een kenmerk van de ernstige belangstelling, die wij hebben voor een wereld- en levensbeschouwing, die door vele christenen wordt aangehangen.

Als wij de waarheidsvraag opstellen tusschen Rome en ons, is dat ter oorzaak van de overtuiging, dat Rome een wereld- en levensbeschouwing heeft en vertegenwoordigt, die tot de constituerende factoren behoort van het geestesleven van onzen tijd, hoezeer ook de bestrijding van Rome van den kant der ongeloofige wereld zich inspannt, den invloed daarvan op wereld en leven uit te wischen. Daarin is elke christelijke wereld- en levensbeschouwing één met haar, wat we wel kunnen noemen de trait d'union tusschen Rome en ons.

Maar van de waarheidsvraag afdalen mogen we niet, omdat we meenen, dat we anders de verantwoordelijkheid niet kunnen dragen, die ons de kennis der waarheid, in het Calvinisme aanwezig, onvermijdelijk oplegt.

We mogen dat ten opzichte van Rome des te minder, omdat de roomsche propaganda eveneens zeer beslist de waarheidsvraag stelt in haar polemiek met de reformatische beginselen.

‘t Mogt zoo zijn, dat de principieele strijd tusschen Rome en de Reformatie in de dagen van en onmiddellijk na de Hervorming is uitgestreden en dat er geen nieuwe gezichtspunten zich hebben voorgedaan, dat wil niet zeggen, dat de strijd zelf er niet meer is. ‘t Is en blijft ook onze roeping de bewijzen voor de waarheid van het Calvinisme en de calvinistische levensbeschouwing in verband met Rome voortdurend te herhalen.

De roomsche propaganda is niet ‘t minst in ons land ter hand genomen en zij breidt zich nog voortdurend uit. Brochurenreeks op brochurenreeks verschijnt met de bedoeling Nederland te winnen voor het Rooms-Katholicisme. En een goed gedisciplineerde groep van lekenapostelen is gereed om met dat materiaal te werken.

De oproep van Emil Fiedler in zijn „Meesters van Morgen“ om de defensieve positie te